

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Član 1.

U Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS”, br. 113/17 i 91/19), u članu 3. tačka 1) menja se i glasi:

„1) imovina jesu stvari, novac, prava, digitalna imovina, hartije od vrednosti i druge isprave u bilo kom obliku, kojima se može utvrditi pravo svojine i druga prava;”.

U tački 7) posle reči: „u smislu zakona kojim se uređuje pružanje platnih usluga“ dodaju se zapeta i reči: „kao i transakciju s digitalnom imovinom u smislu zakona kojim se uređuje digitalna imovina“.

Tačka 16) menja se i glasi:

„16) digitalna imovina, virtuelna valuta, digitalni token, transakcija s digitalnom imovinom, izdavanje digitalne imovine, izdavalac digitalne imovine i adresa digitalne imovine imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje digitalna imovina;”.

Tačka 17) menja se i glasi:

„17) pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom je pravno lice koje pruža jednu ili više usluga povezanih s digitalnom imovinom utvrđenih zakonom kojim se uređuje digitalna imovina;”.

Član 2.

U članu 4. stav 1. tačka 17) menja se i glasi:

„17) pružaoci usluga povezanih s digitalnom imovinom.”.

Član 3.

Posle člana 15. dodaju se pododeljak b1), nazivi čl. 15a, 15b i 15v i čl. 15a, 15b i 15v, koji glase:

„b1) Posebne odredbe u vezi sa transakcijom s digitalnom imovinom

Obaveze pružaoca usluga povezanih s digitalnom imovinom

Član 15a

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom dužan je da pribavi podatke o svim licima koja učestvuju u transakciji s digitalnom imovinom, a ako u izvršenju transakcije s digitalnom imovinom učestvuje i drugi pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom, dužan je da obezbedi da ti podaci budu dostavljeni tom drugom pružaocu usluga.

Podaci o licima iz stava 1. ovog člana su:

1) imena i prezimena, odnosno nazivi lica koja učestvuju u transakciji s digitalnom imovinom, kao i podatak o tome da li se radi o inicijatoru ili korisniku te transakcije;

2) adrese prebivališta ili boravišta, odnosno sedišta lica koja učestvuju u transakciji s digitalnom imovinom;

3) adresa digitalne imovine koja se koristi za izvršenje transakcije s digitalnom imovinom, odnosno odgovarajuća jedinstvena oznaka transakcije s digitalnom imovinom.

Inicijator transakcije iz stava 2. tačka 1) ovog člana je stranka koja kod pružaoca usluga povezanih s digitalnom imovinom inicira transakciju s digitalnom imovinom.

Korisnik transakcije iz stava 2. tačka 1) ovog člana je lice u čiju korist se vrši transakcija iz stava 3. ovog člana.

Podaci iz stava 2. ovog člana dostavljaju se drugom pružaocu usluga povezanih s digitalnom imovinom istovremeno sa izvršenjem transakcije s digitalnom imovinom i na način kojim se obezbeđuju integritet tih podataka i zaštita od neovlašćenog pristupa tim podacima.

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom dužan je da proveri tačnost prikupljenih podataka o inicijatoru transakcije s digitalnom imovinom proverom identiteta tog lica na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona.

Smatra se da je pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom proverio tačnost prikupljenih podataka o inicijatoru transakcije s digitalnom imovinom ako je s tim licem prethodno uspostavio poslovni odnos i utvrdio i proverio identitet ovog lica na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona, osim ako postoji osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma.

U skladu sa procenom rizika, pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom može uvek dodatno proveravati tačnost prikupljenih podataka.

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom dužan je da sačini procedure za proveru potpunosti podataka iz ovog člana.

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom inicijatora transakcije dužan je da čuva podatke iz ovog člana u skladu sa ovim zakonom i da ih na zahtev nadzornog organa, Uprave ili drugog nadležnog organa dostavi bez odlaganja.

Obaveze pružaoca usluga povezanih s digitalnom imovinom korisnika transakcije

Član 15b

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom korisnika transakcije dužan je da proveri da li su mu dostavljeni podaci iz člana 15a ovog zakona.

Pružalac usluga iz stava 1. ovog člana je dužan da sačini procedure za proveru potpunosti podataka iz stava 1. ovog člana.

Pružalac usluga iz stava 1. ovog člana je dužan da proveri tačnost prikupljenih podataka o korisniku transakcije proverom identiteta tog korisnika na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona.

Smatra se da je pružalac usluga iz stava 1. ovog člana proverio tačnost podataka iz stava 3. ovog člana ako je s tim licem prethodno uspostavio poslovni odnos i utvrdio i proverio identitet ovog lica na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona, osim ako postoji osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma.

U skladu sa procenom rizika, pružalac usluga iz stava 1. ovog člana može uvek dodatno proveravati tačnost prikupljenih podataka o korisniku transakcije.

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom korisnika transakcije dužan je da čuva podatke iz ovog člana u skladu sa ovim zakonom i da ih na zahtev nadzornog organa, Uprave ili drugog nadležnog organa dostavi bez odlaganja.

Informacije koje nedostaju

Član 15v

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom korisnika transakcije dužan je da, koristeći pristup zasnovan na proceni rizika, sačini procedure o postupanju u slučaju da mu ne budu dostavljeni tačni i potpuni podaci iz člana 15a ovog zakona.

Pružalac usluga iz stava 1. ovog člana dužan je da svojim unutrašnjim aktima utvrdi kada će u slučaju iz stava 1. ovog člana:

- 1) odbiti izvršenje transakcije;
- 2) obustaviti izvršenje transakcije do prijema podataka koji nedostaju, koje je dužan da zatraži od pružaoca usluga povezanih s digitalnom imovinom inicijatora transakcije.

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom ne može da izvrši transakciju s digitalnom imovinom u slučaju da mu ne budu dostavljeni tačni i potpuni podaci iz člana 15a ovog zakona.

Ako pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom inicijatora transakcije učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke u skladu sa članom 15a ovog zakona, pružalac usluga iz stava 1. ovog člana dužan je da ga na to upozori i obavesti o roku u kome je potrebno da svoje postupanje uskladi sa ovim zakonom. Ako pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom i nakon ovog upozorenja i isteka ostavljenog roka ne uskladi svoje postupanje sa ovim zakonom, pružalac usluga iz stava 1. ovog člana dužan je da odbije buduće izvršenje transakcije od ovog lica, ili da ograniči ili prekine poslovnu saradnju s tim licem.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, pružalac usluga iz stava 1. ovog člana dužan je da:

1) obavesti nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih s digitalnom imovinom koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke u skladu sa članom 15a ovog zakona, kao i o merama koje je preduzeo prema ovom licu u skladu sa stavom 4. ovog člana;

2) razmotri da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 15a ovog zakona, zajedno s drugim okolnostima, predstavlja osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma – o čemu obaveštava Upravu ako utvrdi da postoji osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma, dok u suprotnom slučaju sačinjava belešku, koju čuva u skladu sa zakonom.”.

Član 4.

Posle pododeljka v) Izuzetak od poznавања и праћења странке код одређених услуга додaje се назив члана 16, који гласи:

„Izuzetak kod izdavanja elektronskog novca”.

Član 5.

Posle члана 16. додаду се назив члана 16a и члан 16a, који глase:

„Izuzetak kod pružanja usluga povezanih s digitalnom imovinom

Član 16a

Pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom nije dužan да успостави пословни однос са странком и/или врши радње и мере поznавања и праћења странке у вези с тим пословним односом, ако је у складу са анализом ризика проценjено да постоји низак ризик од прања новца или финансирања тероризма и ако су испunjени сви следећи услови:

1) vrednost pojedinačne transakcije s digitalnom imovinom je manja od 15.000 dinara, bez obzira na to da li se radi o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija, pri čemu vrednost tih transakcija određene stranke na mesečnom nivou ne prelazi 40.000 dinara a na godišnjem nivou 120.000 dinara;

2) pružalač usluga povezanih s digitalnom imovinom je obezbedio testirano i potvrđeno tehničko rešenje koje omogućava dostavljanje kopije, odnosno očitanog izvoda ličnog dokumenta stranke, fotografije lica stranke i kopije dokumenta iz kojeg se može utvrditi adresa prebivališta, odnosno boravišta stranke, ako lični dokument stranke ne sadrži podatak o toj adresi (npr. kopija druge službene isprave ili računa za telefon ili komunalne usluge koji sadrži taj podatak);

3) pružalač usluga povezanih s digitalnom imovinom u dovoljnoj meri prati transakcije s digitalnom imovinom tako da može da otkrije neuobičajene ili sumnjuive transakcije.

Kopijom, odnosno očitanim izvodom iz stava 1. tačka 2) ovog člana smatra se i digitalizovani (npr. skenirani ili fotografisani) dokument iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Pružalač usluga povezanih s digitalnom imovinom koji namerava da primenjuje izuzetak iz stava 1. ovog člana, dužan je da o tome obavesti nadzorni organ najkasnije 30 dana pre dana početka primene tog izuzetka i da nadzornom organu uz to obaveštenje dostavi dokaz da raspolaže tehničkim rešenjem iz stava 1. tačka 2) ovog člana. Rok iz ovog stava računa se od dana dostavljanja uredne dokumentacije iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se ako u vezi sa strankom ili transakcijom s digitalnom imovinom postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, kao i ako postoji sumnja u istinitost ili verodostojnost podataka pribavljenih u skladu sa stavom 1. tačka 2) ovog člana.

Pružalač usluga povezanih s digitalnom imovinom iz stava 1. ovog člana dužan je da primenjuje odredbe čl. 15a, 15b i 15v ovog zakona, osim što se identitet lica iz čl. 15a, 15b i 15v ovog zakona proverava u skladu sa odredbama ovog člana.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na stranku koja je pravno lice ili preduzetnik.”.

Član 6.

U članu 18. stav 8. menja se i glasi:

„Organ nadležan za vršenje nadzora iz člana 104. ovog zakona može bliže urediti i druge načine i uslove utvrđivanja i provere identiteta stranke koja je fizičko lice i zakonskog zastupnika te stranke korišćenjem sredstava elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva lica čija se identifikacija vrši kod obveznika nad kojima vrši nadzor u skladu sa ovim zakonom (postupak video-identifikacije).”.

Član 7.

U članu 19. stav 7. menja se i glasi:

„Organ nadležan za vršenje nadzora iz člana 104. ovog zakona može bliže urediti i druge načine i uslove utvrđivanja i provere identiteta preduzetnika korišćenjem sredstava elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva tog lica kod obveznika nad kojima vrši nadzor u skladu sa ovim zakonom (postupak video-identifikacije).”.

Član 8.

U članu 21. stav 7. menja se i glasi:

„Organ nadležan za vršenje nadzora iz člana 104. ovog zakona može bliže urediti i druge načine i uslove provere identiteta zastupnika pravnog lica korišćenjem sredstava elektronske komunikacije i bez obaveznog fizičkog prisustva tog lica kod obveznika nad kojima vrši nadzor u skladu sa ovim zakonom (postupak video-identifikacije).”.

Član 9.

Posle člana 28. dodaju se naziv člana 28a i član 28a, koji glase:

„Podaci o adresi digitalne imovine

Član 28a

Obveznik iz člana 4. stav 1. tačka 17) ovog zakona dužan je da u okviru radnji i mera poznavanja i praćenja stranke pribavi i adresu digitalne imovine koju stranka koristi, odnosno koristila je za izvršenje transakcije s digitalnom imovinom, a ako stranka koristi nekoliko adresa – sve adrese digitalne imovine.”.

Član 10.

U članu 44. dodaju se st. 2 - 5, koji glase:

„Pružanje usluga povezanih s digitalnom imovinom koja posredno ili neposredno omogućava prikrivanje identiteta stranke, kao i vršenje transakcija s takvom digitalnom imovinom – zabranjeno je.

Izdavanje digitalne imovine iz stava 2. ovog člana zabranjeno je.

Izдавalac digitalne imovine i pružalac usluga povezanih s digitalnom imovinom ne mogu koristiti resurse informacionog sistema (softverske komponente, hardverske komponente i informaciona dobra) koji omogućavaju i/ili olakšavaju prikrivanje identiteta stranke i/ili koji onemogućavaju i/ili otežavaju praćenje transakcija s digitalnom imovinom.

Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje primenu mera i aktivnosti radi zaštite bezbednosti informacionih sistema u skladu s propisima.”.

Član 11.

U članu 91. stav 3. reči: „u skladu sa čl. 11 - 15. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „u skladu sa čl. 11 - 15v ovog zakona”.

Član 12.

U članu 99. stav 1. tačka 14) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 15), koja glasi:

„15) adresu digitalne imovine.”.

Član 13.

U članu 109. stav 7. menja se i glasi:

„Nadzor nad primenom ovog zakona od strane obveznika iz člana 4. stav 1. tačka 17) ovog zakona koji pruža usluge povezane s virtuelnim valutama vrši Narodna banka Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina.”.

St. 8. i 9. brišu se.

Član 14.

U članu 110. stav 1. reči: „i člana 4. stav 1. tačka 9) ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje delatnost revizora” zamenjuju se zapetom i rečima: „člana 4. stav 1. tačka 9) ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje delatnost

revizora i člana 4. stav 1. tačka 17) ovog zakona koji pruža usluge povezane s digitalnim tokenima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina”.

Član 15.

U članu 115. posle stava 6. dodaje se novi stav 7, koji glasi:

„Narodna banka Srbije izriče mere i kazne obvezniku iz člana 4. stav 1. tačka 17) ovog zakona koji pruža usluge povezane s virtuelnim valutama u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina.”.

Dosadašnji stav 7, koji postaje stav 8, menja se i glasi:

„Pored mera i kazni koje Narodna banka Srbije može izreći obveznicima iz st. 1 - 7. ovog člana za povrede ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, kao i članovima njihovih organa, Narodna banka Srbije može izreći meru i/ili novčanu kaznu ovlašćenom licu i/ili njegovom zameniku kod obveznika iz stava 1. i st. 3 - 7. ovog člana za povrede zakona iz čl. 117 - 120. ovog zakona, kao i za druga postupanja suprotna odredbama ovog zakona ili podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona – shodnom primenom odredaba posebnog zakona kojima se uređuje poslovanje tih obveznika koje se odnose na preduzimanje mera i izricanje novčanih kazni članovima organa tih obveznika.”.

Član 16.

Posle člana 115. dodaje se član 115a, koji glasi:

„Član 115a

Komisija za hartije od vrednosti izriče mere i kazne obvezniku iz člana 4. stav 1. tačka 17) ovog zakona koji pruža usluge povezane s digitalnim tokenima u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina.”.

Član 17.

U članu 116. reči: „člana 4. stav 1. tač. 2), 3), 7) - 9) i 12) - 17) ovog zakona” zamjenjuju se rečima: „člana 4. stav 1. tač. 2), 3), 7) - 9), 12) - 15) i 16a) ovog zakona”.

Član 18.

U članu 118. stav 1. posle tačke 13) dodaju se tač. 13a) - 13ž), koje glase:

„13a) ne pribavi podatke o svim licima koja učestvuju u transakciji s digitalnom imovinom, a ako u izvršenju transakcije s digitalnom imovinom učestvuje i drugi pružalač usluga povezanih s digitalnom imovinom, ne obezbedi da ti podaci budu dostavljeni tom drugom pružaocu usluga u skladu s članom 15a ovog zakona (član 15a stav 1.);

13b) ne proveri tačnost prikupljenih podataka o iniciatoru transakcije s digitalnom imovinom proverom identiteta tog lica na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona (član 15a st. 6. i 7.);

13v) ne sačini procedure za proveru potpunosti podataka iz člana 15a ovog zakona (član 15a stav 9.);

13g) ne proveri da li su mu dostavljeni podaci iz člana 15a ovog zakona (član 15b stav 1.);

13d) ne sačini procedure za proveru potpunosti podataka iz člana 15a ovog zakona (član 15b stav 2.);

13đ) ne proveri tačnost prikupljenih podataka o korisniku transakcije proverom identiteta tog korisnika na način propisan čl. 17 - 23. ovog zakona (član 15b st. 3. i 4.);

13e) ne sačini procedure o postupanju u slučaju da mu ne budu dostavljeni tačni i potpuni podaci iz člana 15a ovog zakona (član 15v stav 1.);

13ž)ne obavesti nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih s digitalnom imovinom koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke u skladu sa članom 15a ovog zakona, kao i o merama koje je preduzeo prema ovom licu u skladu sa članom 15v ovog zakona, ne razmotri da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 15a ovog zakona, zajedno s drugim okolnostima, predstavlja osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma i/ili o tome ne obavesti Upravu ako utvrdi da postoji osnov sumnje u pranje novca ili finansiranje terorizma, odnosno ne sačini belešku (član 15v stav 5.);”.

Član 19.

Propisi doneti na osnovu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS”, br. 113/17 i 91/19) uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe čl. 6, 7. i 8. ovog zakona primenjuju se od dana stupanja na snagu ovog zakona.